

2013/3. DÖNEM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK SINAVI
FİNANSAL TABLOLAR VE ANALİZİ SINAV SORULARI
1 ARALIK 2013 Pazar 13:30-15:00

Soru 1) (K) Sanayi ve Tic. A.Ş. ile (Y) sanayi ve Tic. A.Ş. aynı sektörde faaliyet gösteren üretim işletmeleridir.

Bu iki işletmenin 2012 yılına ait bilançoları aşağıdaki gibidir;

2012 Tarihli Bilançolar

Aktif	K işletmesi	%	Y işletmesi	%
I- DÖNEN VARLIKLAR				
Hazır Derler	650,000		80,000	
Ticari Alacaklar	1,200,000		360,000	
Stoklar	500,000		430,000	
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	2,350,000		870,000	
II- DURAN VARLIKLAR				
Ticari Alacaklar	30,000		10,000	
Mali Duran Varlıklar	120,000			
Maddi Duran Varlıklar	1,100,000		1,300,000	
Diğer Duran Varlıklar	2,200,000		30,000	
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	3,450,000		1,340,000	
AKTİF TOPLAMI	5,800,000	100	2,210,000	100
PASİF				
I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
Mali Borçlar			300,000	
Ticari Borçlar	1,500,000		230,000	
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOP.	1,500,000		530,000	
II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
Mali Borçlar			10,000	
Ticari Borçlar	1,950,000		470,000	
UZUN VADELİ YABANCI KAYN. TOP.	1,950,000		480,000	
III ÖZKAYNAKLAR				
Ödenmiş Sermaye	550,000		90,000	
Sermaye Yedekleri	150,000		650,000	
Yasal Yedekleri	500,000		50,000	
Dönem Net Karı	1,150,000		410,000	
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	2,350,000		1,200,000	
PASİF TOPLAMI	5,800,000	100	2,210,000	100

İSTENİLENLER: (K) Sanayi ve Tic. A.Ş. ile (Y) sanayi ve Tic. A.Ş.'nin 2012 yılına ait bilançolarının, Genel toplamına göre **dikey yüzdelerini hesaplayınız**, dikey yüzdeleri kullanarak her iki şirketi, hem kendi için hem de karşılaştırmalı olarak, **Varlıklar Yönünden, Kaynaklar Yönünden ve Varlıklar – Kaynaklar İlişkisi Yönünden** yorumlayınız. (40 puan)

Soru 2) XYZ sanayi ve ticaret A.Ş.'nin 2010-2011-2012 ve 2013 yıllarına ait Bilançolarına ve Gelir tablolarına ilişkin bazı hesapların “**Eğilim Yüzdeleri (Trend Analizi) Yöntemi**” ile analizi sonucunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir;

Hesaplar	2010	2011	2012	2013
Ticari Alacaklar	100	150	200	300
Stoklar	100	105	233	260
Dönen Varlıklar	100	137	230	340
Ticari Borçlar	100	102	135	150
K.V.Y.K	100	102	150	200
Özkaynaklar	100	138	240	350
Net Satışlar	100	198	302	524
Satışların Maliyeti	100	190	290	510

İSTENİLENLER: XYZ sanayi ve ticaret A.Ş.'nin yukarıda tabloda yer alan “Eğilim Yüzdeleri (Trend Analizi) Yöntemi İle analizi sonucu elde edilmiş sonuçları kullanarak

- Net Satışlar – Satışların Maliyeti Trendi
 - Dönen varlıklar – Kısa vadeli yabancı kaynaklar Trendi
 - Dönen varlıklar – Net Satışlar Trendi
 - Stoklar – Ticari Borçlar Trendi
- yorumlayınız. (30 puan)

Soru 3) Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinde düzenlenen, “Yabancı Kaynaklara İlişkin Bilanço İlkelerinin” 6 (altı) tanesini yazınız. (30 puan)

CEVAPLAR

Cevap 1

(K) İşletmesi Hazır Değerler Dikey Yüzdesi = Hazır Değerler / Aktif Toplam x 100

(Y) İşletmesi Hazır Değerler Dikey Yüzdesi = Hazır Değerler / Aktif Toplam x 100

Formülü ile bütün kalemlerin dikey yüzdesi hesaplanır.

2012 Tarihli Bilançolar

Aktif	K işletmesi	%	Y işletmesi	%
I- DÖNEN VARLIKLAR				
Hazır Derler	650,000	11.21	80,000	3.62
Ticari Alacaklar	1,200,000	20.69	360,000	16.29
Stoklar	500,000	8.62	430,000	19.46
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	2,350,000	40.52	870,000	39.37
II- DURAN VARLIKLAR				
Ticari Alacaklar	30,000	0.52	10,000	0.45
Mali Duran Varlıklar	120,000	2.07		0.00
Maddi Duran Varlıklar	1,100,000	18.97	1,300,000	58.82
Diğer Duran Varlıklar	2,200,000	37.93	30,000	1.36
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	3,450,000	59.48	1,340,000	60.63
AKTİF TOPLAMI	5,800,000	100.00	2,210,000	100.00
PASİF				
I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
Mali Borçlar			300,000	13.57
Ticari Borçlar	1,500,000	25.86	230,000	10.41
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOP.	1,500,000	25.86	530,000	23.98
II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				0.00
Mali Borçlar			10,000	0.45
Ticari Borçlar	1,950,000	33.62	470,000	21.27
UZUN VADELİ YABANCI KAYN. TOP.	1,950,000	33.62	480,000	21.72
III ÖZKAYNAKLAR				0.00
Ödenmiş Sermaye	550,000	9.48	90,000	4.07
Sermaye Yedekleri	150,000	2.59	650,000	29.41
Yasal Yedekleri	500,000	8.62	50,000	2.26
Dönem Net Karı	1,150,000	19.83	410,000	18.55
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	2,350,000	40.52	1,200,000	54.30
PASİF TOPLAMI	5,800,000	100.00	2,210,000	100.00

Varlık Yönünden incelendiğinde

(K) işletmesi Varlıklarının %40,52 sini Dönen Varlık, % 59,48 ini duran varlık oluştururken (Y) İşletmesinin Varlıklarının %39,37 sini Dönen Varlık, %60,63 ünü duran varlık oluşturmuştur.

Her iki işletme de Duran varlık yatırımlarına öncelik vermiştir. Sanayi işletmesi olduğu için varlık dağılımları normaldir.

Dönen Varlık Dağılımlarının ayrıntısına baktığımızda

(K) işletmesi

Toplam varlıklarının %11,21 ini Hazır Değer, %20,69 u Ticari Alacak, %8,62 si Stoklar dan oluşmuştur.

(Y) İşletmesi

Toplam varlıklarının %3,62 sini hazır değer, %16,29 unu Ticari Alacak %19,46 sını Stoklardan oluşturmuştur.

Dönen Varlıkların Ayrıntısına bakıldığında

Aktif	K işletmesi	%	Y işletmesi	%
I- DÖNEN VARLIKLAR				
Hazır Derler	650,000	27.66	80,000	9.20
Ticari Alacaklar	1,200,000	51.06	360,000	41.38
Stoklar	500,000	21.28	430,000	49.43
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	2,350,000	100.00	870,000	100.00

(K) işletmesi

Dönen varlıklarının %27,66 sını Hazır Değer, %51,06 sını Ticari Alacak, %21,28 ni Stoklar dan oluşmuştur.

(Y) İşletmesi

Dönen varlıklarının %9,20 sını hazır değer, %41.38 ini Ticari Alacak %49,43 ünü Stoklardan oluşturmuştur.

(K) işletmesinde Dönen varlık fonlarının büyük bir bölümünü Ticari Alacak oluşturmuştur. Ticari Alacakların tahsilinde sıkıntı yaşanırsa Kısa Vadeli Yabancı Borçların ödenmesinde sorun oluşur.

(Y) işletmesinde Dönen varlık fonlarının büyük bir bölümünü Stoklar ve Ticari Alacaklar oluşturmuştur. Stokların satışında sorun, Ticari Alacakların tahsilinde sıkıntı yaşanırsa Kısa Vadeli Yabancı Borçlarını ödeyemez.

Her iki işletmesinde Dönen Varlık Birleşimi çok iyi değildir.

Duran Varlık Dağılımlarının ayrıntısına baktığımızda

(K) işletmesinin

Toplam varlıklarının %0,52'sini ini Uzun Vadeli Ticari Alacak, %2,07'sini Mali Duran Varlık, %18,97'sini Maddi Duran Varlık %37,93 ünü Diğer Duran Varlıklar oluşturmuştur.

(Y) İşletmesinin

Toplam varlıklarının %0,45'ini Uzun Vadeli Ticari Alacak, %58,82'sini Maddi Duran Varlık %1,36 sını Diğer Duran Varlıklar oluşturmuştur.

Duran Varlıkların Ayrıntısına bakıldığında

II- DURAN VARLIKLAR	K işletmesi	%	Y işletmesi	%
Ticari Alacaklar	30,000	0.87	10,000	0.75
Mali Duran Varlıklar	120,000	3.48		0.00
Maddi Duran Varlıklar	1,100,000	31.88	1,300,000	97.01
Diğer Duran Varlıklar	2,200,000	63.77	30,000	2.24
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	3,450,000	100.00	1,340,000	100.00

(K) işletmesi

Duran varlıklarının %0,87 sını Ticari Alacak, %3,48 ını Mali Duran Varlık, %31,88 ni Maddi Duran Varlık, %63,77 sini Diğer Duran Varlık oluşturmuştur. Diğer Duran Varlıkların hangi kalemlerden oluştuğu bilinmemekle birlikte Diğer Duran Varlıkları Gelecek Yıl İhtiyaç Stoklarından kaynaklanıyor ve gelecek yıl ihtiyaç stokları uzun vadeli ticari borçla finanse edildi ise bu durum olumludur.

(Y) İşletmesi

Duran varlıklarının %0,75 ini Ticari Alacak, %97,01 ini Maddi Duran Varlık, %2,24 ünü Diğer Duran Varlık oluşturmuştur. (Y) işletmesinin Duran Varlıklarının tamamına yakın kısmı Maddi Duran Varlık Yatırımından oluşmuştur. Tesis Makine ve Cihaz yatırımı üretim işletmesinde önemsenirse üretim teknolojisi artar üretilen mamulün birim maliyeti düşer.

Duran Varlık Yönetiminde (Y) işletmesinin Maddi Duran Varlık yatırımını önemsemesi (K) İşletmesine göre daha iyi bir üretim teknolojisi kullandığı anlamına gelebilir.

(K) işletmesinin Mali Duran Varlık yatırımı; karlılık açısından başka işletmelerden kar payı alacağından olumlu karşılanabilir. Ancak fonlarını işletme faaliyetlerinin dışına bağlaması üretim teknolojisini düşürüyorsa olumsuzdur.

Kaynaklar Yönünden Analiz

(K) işletmesi Varlıklarının %25,86 sini Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklarla, % 33,62 sini Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklarla, %40,52 sini Öz Kaynakla finanse etmiştir.

(K) İşletmesi Öz Kaynakları ile Yabancı Borçlarını finanse edememekte finansman riski vardır. Yabancı borçlanmada Uzun Vadeli Borçlanması Devamlı Sermayenin yeterliliği bakımından olumludur.

(Y) işletmesi Varlıklarının %23,98 sini Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklarla, % 21,72 sini Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklarla, %54,30 unu Öz Kaynakla finanse etmiştir.

(Y) İşletmesi Öz Kaynakları ile Yabancı Borçlarını finanse edebilmektedir. finansman riski yoktur.

(Y) işletmesinin Kaynak kullanımı (K)işletmesine göre daha iyi görünmektedir.

Varlık Kaynak Yönünden Analiz

(K) işletmesinde

Toplam varlıkların %40,52 sini Dönen Varlık, oluştururken Toplam varlıkların %25,86 sını KVKYK oluşturmuştur. ($\%40,52 - \%25,86 = \%14,66$) Net Çalışma Sermayesi Varlıkların %14,6 sıdır. İşletme Çalışma Sermayesi ile Kısa Vadeli Yabancı Borçlarını ödedikten sonra işletme faaliyetlerini hızla sürdürebilecek bir fona sahiptir. (Ticari Alacakların tahsil sıkıntısı olmadığı Stokların satışında sıkıntı yaşanmadığı durumda)

K İşletmesinde toplam varlıkların %59,48 ini Duran Varlık yatırımı oluşturmuş %40,52 sini Öz kaynak işletme Duran Varlık yatırımlarında %18,96 Uzun Vadeli Yabancı Kaynak kullanmıştır. Duran Varlık yatırımlarını devamlı sermaye ile finanse etmiştir. (K) işletmesinde toplam varlıkların $\%40,52 + \%33,62 = \%74,14$ ü Devamlı sermaye ile finanse edilmiş %25,86 sı Kısa Vadeli Yabancı kaynakla finanse edilmiştir. işletme varlık yatırımlarını daha çok yabancı kaynaklarla yapmış olup varlıkların %25,86 sı KVKYK + %33,62 si Öz Kaynak = %59,48 i yabancı kaynakla finanse edilirken %40,52 si Öz Kaynakla finanse edilmiştir. işletme özkaynakları ile yabancı borçlarının tamamını finanse edemeyecek durumdadır. Gelecekte Özkaynakları en az varlıkların %50 sini finanse edebilecek düzeyde büyütmeli, Yabancı kaynakları da varlıkların en fazla %50 sini finanse edebilecek düzeyde küçültmesi olumlu olur.

(Y) işletmesinde

Toplam varlıkların %39,37 sini Dönen Varlık, oluştururken Toplam varlıkların %23,98 mını KVKYK oluşturmuştur. ($\%39,37 - \%23,98 = \%15,39$) Net Çalışma Sermayesi Varlıkların %15,39 dur. İşletme Çalışma Sermayesi ile Kısa Vadeli Yabancı Borçlarını ödedikten sonra işletme faaliyetlerini hızla sürdürebilecek bir fona sahiptir. (Ticari Alacakların tahsil sıkıntısı olmadığı Stokların satışında sıkıntı yaşanmadığı durumda)

Y İşletmesinde toplam varlıkların %60,63 ünü Duran Varlık yatırımı oluşturmuş %54,30 unu Öz kaynak işletme Duran Varlık yatırımlarında %6,33 Uzun Vadeli Yabancı Kaynak kullanmıştır. Duran Varlık yatırımlarını devamlı sermaye ile finanse etmiştir. (Y) işletmesinde toplam varlıkların $\%54,30 + \%21,72 = \%76,02$ si Devamlı sermaye ile finanse edilmiş %23,98 i Kısa Vadeli Yabancı kaynakla finanse edilmiştir. işletme varlık yatırımlarını daha çok Öz Kaynaklarla finanse etmiştir. Varlıkların %45,7 si Yabancı Kaynakla finanse edilmiştir. işletme toplam yabancı borçlarını özkaynakları ile finanse edebilecek güce sahiptir.

Y işletmesi Varlıklarını K işletmesine göre daha doğru kaynak kullanımı ile finanse etmiştir.

Kaynak Aktif Akademi SMMM Yeterlilik Kitabı tüm dersler Sayfa 1010-1011

Cevap 2

a) Net Satışlar – Satışların Maliyeti Trendi

Hesaplar	2010	2011	2012	2013
Net Satışlar	100	198	302	524
Satışların Maliyeti	100	190	290	510

Net satışlar ve Satışların Maliyeti artış eğilimindedir. Net Satışların terendi Satışların Maliyetinden daha fazla artış eğiliminde olmuştur. Bu durum Brüt Satış Karının trendinin yükselmesine neden olacaktır.

b) Dönen Varlık- KVK Trendi

Hesaplar	2010	2011	2012	2013
Dönen Varlıklar	100	137	230	340
K.V.Y.K	100	102	150	200

Dönen Varlık ve KVK lar artış eğilimindedir. Dönen Varlıkların terendinin KVK lardan daha hızlı artmış olması Net Çalışma Sermayesi açısından olumludur.

c) Dönen varlıklar – Net Satışlar Trendi

Hesaplar	2010	2011	2012	2013
Dönen Varlıklar	100	137	230	340
Net Satışlar	100	198	302	524

Dönen Varlık ve Net Satışlar artış eğilimindedir. Net Satışlar terendinin Dönen Varlık Trendinden daha hızlı artmış olması olumludur. Bu durumda işletme Dönen varlıklarını etkin kullanmakta, likidite yapısı iyi ve dönen varlık devir hızı yüksek çıkar.

d) Stoklar – Ticari Borçlar Trendi

Hesaplar	2010	2011	2012	2013
Stoklar	100	105	233	260
Ticari Borçlar	100	102	135	150

Stokların artış trendi Ticari Borçların artış trendine göre oldukça yüksektir. işletmenin peşin alış yaptığını ve ticari borçlarını ödeyebildiğini gösterir.

Kaynak Aktif Akademi SMMM Yeterlilik Kitabı tüm dersler Sayfa 1012-1013

Cevap 3)

- 1) İşletmenin 12 ay veya normal faaliyet dönemi içinde vadesi gelen borçları, bilançoda kısa vadeli yabancı kaynaklar grubu içinde gösterilir.
- 2) İşletmenin 12 ay veya normal faaliyet dönemi içinde vadesi gelmemiş borçları, bilançoda uzun vadeli yabancı kaynaklar grubu içinde yer alır.
- 3) Tutarları kesinlikle saptanamayanları veya durumları tartışmalı olanları da içermek üzere, işletmenin bilinen veya tutarları uygun olarak tahmin edilebilen bütün yabancı kaynakları kayıt ve tespit edilir ve bilançoda gösterilir. İşletmenin bilinen ancak tutarları uygun olarak tahmin edilemeyen borçları da bilançonun dipnotlarında açık olarak belirtilir
- 4) Gelecek dönemlere ait olarak önceden tahsil edilen hasılat ile cari dönemde tahakkuk eden ancak, gelecek dönemlerde ödenecek olan giderler kayıt ve tespit edilir ve bilançoda ayrıca gösterilir.
- 5) Kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklar grubunda yer alan borç senetlerini bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değerleri ile gösterebilmek için reeskont işlemleri yapılır.
- 6) Bilançonun kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklar gruplarında yer alan borçlar, alınan avanslar ve diğer ilgili hesaplardan işletmenin sermaye ve yönetim bakımından ilgili bulunduğu ortaklara, personele, iştiraklere ve bağlı ortaklara ait olan tutarlarının ayrı gösterilmesi temel ilkedir.

Kaynak Aktif Akademi SMMM Yeterlilik Kitabı tüm dersler Sayfa 960